

Schakel tussen Mariënwaerdt en Regulieren

Nieuwsbrief gebiedsproces Leidsche Hoeven-Tricht

Nummer 3, mei 2018

Het gebied Leidsche Hoeven, gelegen in het rivierengebied nabij Tricht en de gemeente Geldermalsen, vormt de ontbrekende schakel tussen twee natuurgebieden. Door landbouwgronden om te zetten in natuur en bestaande natuur te versterken, werkt de provincie Gelderland samen met partnerorganisaties aan het Gelders Natuurnetwerk.

Vorbereidingen uitvoering

De maatregelen voor de aanleg en versterking van de natuur in Leidsche Hoeven leggen we vast in een inrichtingsplan. Het voorlopig ontwerp daarvan is naar aanleiding van de inloop-bijeenkomst in juni vorig jaar op enkele details aangepast. Het inrichtingsplan is daarmee nu definitief. Op basis van het inrichtingsplan gaan we vergunningen aanvragen.

Maatregelen

Om de bestaande natuur te versterken, gaan we het natuurgebied vergroten en natter maken. We ontwikkelen onder andere 14 hectare vochtige en bloemrijke hooilanden. We gaan de bovengrond afgraven om zo de oorspronkelijke plantensoorten ruimte te geven zich te ontwikkelen. De overige landbouwgrond wordt door ander beheer veranderd in natuur. De bestaande bossen, eendenkooien en het hakhout krijgen een natter karakter. Dat doen we door het waterpeil in het natuurgebied omhoog te brengen. Daarbij nemen we maatregelen die ervoor zorgen dat het aangrenzende gebied niet natter wordt en het huidige waterpeil gehandhaafd blijft. Al deze maatregelen zijn goed voor bijzondere en minder bijzondere planten- en diersoorten in Leidsche Hoeven.

Maar ook voor de inwoners en recreanten, die kunnen er straks wandelen, fietsen of gewoon genieten. Zo het is Leidschehoevenpad onlangs verlengd en ligt het startpunt nu bij de zorgboerderij 'Natuurbeleving Leidsche Hoeven'.

Vergunningen aanvragen

Voor het uitvoeren van de maatregelen voor natuur moeten we vergunningen en een ontheffing aanvragen en een melding doen. Een Waterwet-vergunning is nodig voor het verleggen van watergangen en het plaatsen van stuwtjes in het gebied en een omgevingsvergunning voor de herinrichtingsmaatregelen. De uit te voeren werkzaamheden in het gebied kunnen schadelijk zijn voor planten- en diersoorten, daarom is een ontheffing nodig. Die is inmiddels aangevraagd. De verhoging van het waterpeil wordt meegenomen in de procedure van de herziening van het Peilbesluit Lek & Linge en Tielerwaard. Tot slot dienen we een melding in voor het afgraven van de bovengrond. De periode van tervisielegging van de vergunningen is niet exact aan te geven.

Wij adviseren u daarom de komende periode aankondigingen in de huis-aan-huisbladen in de gaten te houden. Uiteraard zullen we waar mogelijk de procedures zoveel mogelijk stroomlijnen. Heeft u vragen, neem dan contact met ons op, zodat u in de juiste procedure uw eventuele zienswijze kenbaar kunt maken.

Bestemmingsplanwijzigingen

In de vorige nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat een deel van de agrarische gronden de bestemming natuur krijgt. Daarvoor is het nodig het bestemmingsplan te wijzigen. Het ontwerp bestemmingsplan heeft vorig jaar gedurende 6 weken ter visie gelegen, waarop geen reacties (zienswijzen) zijn ingediend. Het college van B&W van Geldermalsen heeft het bestemmingsplan vervolgens vastgesteld.

Start uitvoering

Nadat de vergunningen rond zijn, kunnen we naar verwachting dit najaar starten met de uitvoering. Parallel aan het vergunningentraject loopt de voorbereiding van het uitvoeringbestek door het adviesbureau Royal Haskoning DHV. Zij werken een aantal zaken verder uit en voeren soms ook aanpassingen door op basis van voortschrijdend inzicht. Dat kan ook naar aanleiding van verzoeken van belanghebbenden. Voordat we starten met de uitvoering, informeren wij u tijdig over de duur en aspecten die gaan spelen. Zo gaan we de afgegraven bovengrond afvoeren, wat voor overlast kan zorgen. We proberen de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Voor vragen over de voorbereidingen van de uitvoering kunt u terecht bij i.span@gelderland.nl, 026 359 86 54.

Planning

2018

- Vergunningen en ontheffing aanvragen
- Opstellen bestek en aanbestedingsprocedure
- Verkrijgen benodigde vergunningen
- Start uitvoering van de werkzaamheden
- Vaststellen ontwerp peilbesluit

2019

- Afronding werkzaamheden en oplevering werk
- Vaststellen definitief peilbesluit

Bijzondere planten- en diersoorten

In de omgeving van Leidsche Hoeven komen bijzondere planten- en diersoorten voor, waarvan enkele zelfs beschermd, zoals zwanenbloem en brede wespenorchis en heikikker. Ook het paapje, een bedreigde broedvogel is hier gespot.

Opvallend is het talrijk voorkomen van de blauwe breedscheenjuffer, een libellensoort die je voornamelijk in Oost-Nederland aantreft. Om deze natuur in Leidsche Hoeven te behouden en versterken, zijn maatregelen nodig.

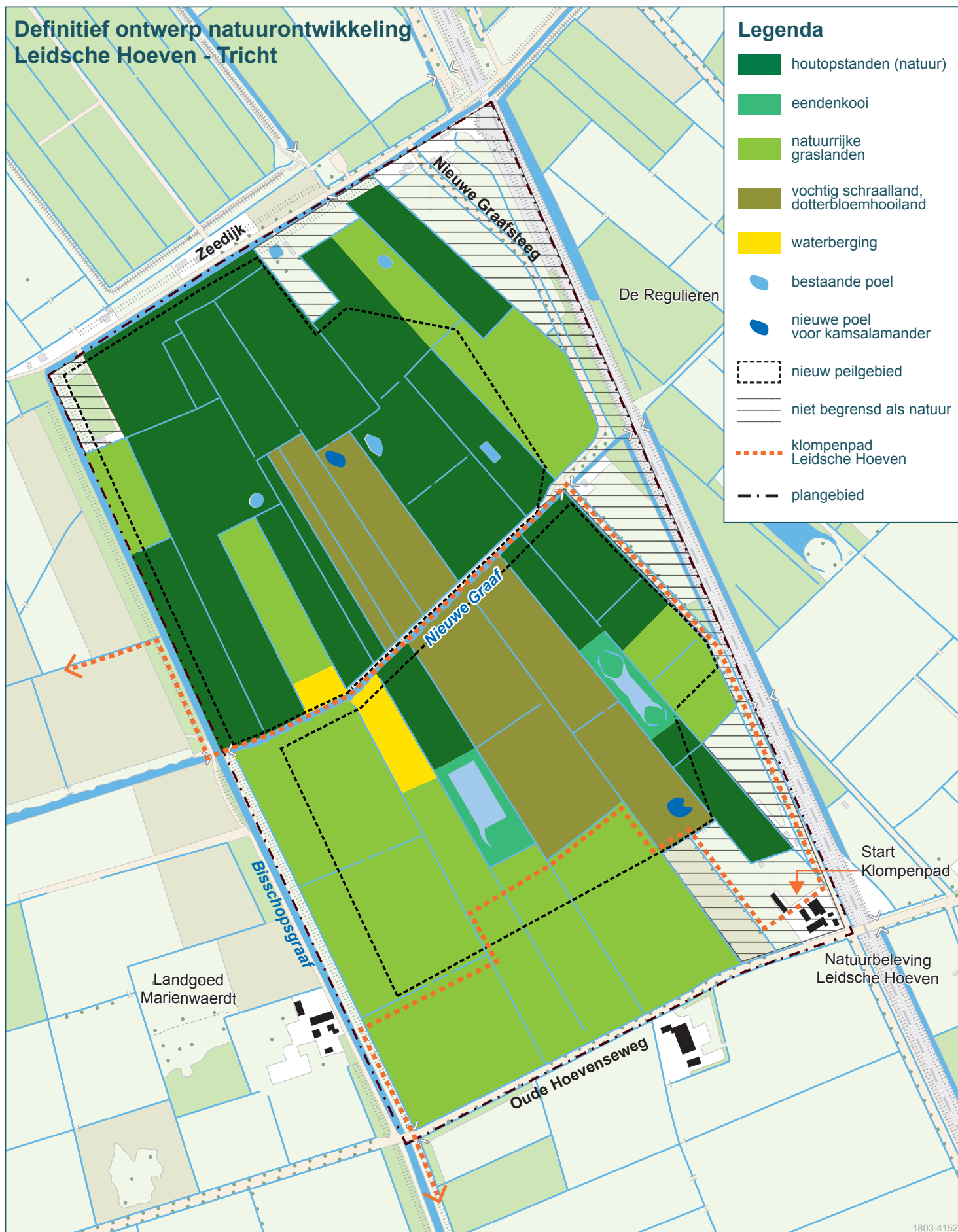

Blauwe breedscheenjuffer, foto Peter Meininger, Saxifraga

Definitief ontwerp natuurontwikkeling Leidsche Hoeven - Tricht

Legenda

- houtopstanden (natuur)
- eendenkooi
- natuurrijke graslanden
- vochtig schraalland, dotterbloemhooiland
- waterberging
- bestaande poel
- nieuwe poel voor kamsalamander
- nieuw peilgebied
- niet begrensd als natuur
- klompenpad Leidsche Hoeven
- plangebied

Naar een rijker landschap

Baron Frans van Verschuier, eigenaar van Heerlijkheid Mariënwaerd, is blij met de ontwikkelingen in Leidsche Hoeven. Het gebied dat ligt tussen zijn landgoed en De Regulieren van Geldersch Landschap & Kasteelen.

Spectaculair plan voor vele natuurfuncties

Frans: 'Onze betrokkenheid bij de Leidsche Hoeven werd geboren uit interesse in wat de provincie Gelderland ging doen met het gebied ten noordoosten van Mariënwaerd. Nieuwsgierigheid misschien wel. Zou het gebied naar de andere buurman, Geldersch Landschap & Kasteelen gaan of zou een andere beheerder een kans maken? Het door de provincie vormgegeven plan is spectaculair; vele natuurfuncties krijgen hier hun plek. Het draagt bij aan ons unieke landschap met een schakeling van veel natuurtypen variërend van landbouw, parkbos tot de komgronden en grienden. Plas-dras gebieden die plaats bieden aan nieuwe flora en fauna. De schakel tussen Mariënwaerd en De Regulieren van Geldersch Landschap & Kasteelen wordt hiermee gelegd. En als je de gebieden van Staatsbosbeheer ten westen hierbij betreft, is onze streek een heel groot en uniek natuurgebied rijker geworden.'

Mooie samenwerking voor mooie natuur

'Wat is de rol van Mariënwaerd in deze? Bescheiden op de achtergrond hebben wij interesse getoond om medebeheerder te worden van het gebied. Toen Hans Heijkoop uit Tricht ook interesse toonde, werd een mooie samenwerking geboren. Ondersteunend daarbij is het geweldige initiatief

dat ontstaan is op het voormalige 'Bergje', waar mensen met een beperking op een unieke locatie hun werkplek gevonden hebben. Ik zie uit naar de mooie natuur die hier gaat ontstaan, naar de verrijking van ons landschap en naar het mooie klompenpad dat de schakel legt tussen een wandeling op Mariënwaerd en de Leidsche Hoeven en misschien komt u op uw wandeling wel een van onze Lakenvelders tegen...'

Landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd

Al sinds de 18e eeuw is Heerlijkheid Mariënwaerd in handen van dezelfde familie en inmiddels in beheer van de negende generatie van de familie Van Verschuier. Een veelzijdig landgoed met akkers, weilanden, bossen, lanen en grienden. 'In 1734 kocht mijn betbetbetovergrootvader, Graaf van Bylandt het landgoed. Hij trof het gebied desolaat aan. Veel van de gebouwen waren verwoest en het water van overstromingen had vrij spel. Veel van zijn kapitaal zette hij in om het gebied waar hij verliefd op werd, te revitaliseren. Hij bouwde windmolens, waterkeringen, verhoogde dijken en legde natuur aan. Met dit laatste zijn wij nog steeds bezig: natuur beheren en aanleggen.'

Kavelruil

In mei 2017 is de vrijwillige kavelruil van start gegaan. Via een openbare advertentie zijn eigenaren uitgenodigd om mee te doen.

De gronden van Landgoed Mariënwaerd, Geldersch Landschap & Kasteelen, Stichting Natuurbeleving Leidsche Hoeven, Waterschap Rivierenland en de provincie Gelderland in het gebied doen nu mee in de kavelruil.

Ruilovereenkomst

In opdracht van de provincie heeft een onafhankelijk rentmeesterkantoor van alle betrokken percelen de huidige marktwaarde en de marktwaarde na omvorming naar natuur bepaald. In de afgelopen periode zijn diverse gesprekken geweest met de deelnemers aan de kavelruil om de verschillende ruilwensen – en opties in beeld te krijgen. Momenteel onderzoeken we of de wensen van partijen kunnen worden uitgewerkt in een ruilovereenkomst. We hopen de kavelruil in de loop van 2018 af te ronden.

Meerdere doelen

Deze kavelruil heeft tot doel om een aaneengesloten natuurgebied te realiseren, de waterhuishouding aan te kunnen passen, de recreatieve toegankelijkheid te verbeteren en de eigendomssituatie zodanig te wijzigen dat de percelen makkelijker te beheren zijn.

Natuurbeleving Leidsche Hoeven ontmoetingsplaats voor iedereen

De activiteiten bij 'Natuurbeleving Leidsche Hoeven' in Tricht zijn uitgebreid. Het is vanaf nu het startpunt van een verlengd klompenpad: een wandelpad over boerenland, in dit geval het Leidschehoevenpad dat loopt van Tricht naar Beesd en andersom. Ook heeft de zorgboerderij er een spiksplinternieuwe schaapskooi bij, om de zwartbles ooien en hun lammeren onderdak te bieden.

Opening vol lof

Bij de opening op 28 maart had wethouder Roland van Meygaarden louter lof voor initiatiefnemer Hans Heikoop. 'Het is nog maar net een jaar geleden dat de zorgboerderij opende, en nu is er alweer een volgende stap. Er gebeurt hier veel moois.'

Meer zorgvragers

Inderdaad blijkt initiatiefnemer Hans Heikoop, in het dagelijks leven postmortaal en forensisch specialist, niet van stil zitten te houden. De zorgboerderij annex theetuin en lunchroom bezorgt nu ruim 40 mensen met een verstandelijke beperking een zinvolle dagbesteding. 'Maar dat kunnen er ook best twee keer zoveel worden. Het is zo mooi om te zien wat het met mensen doet om hier aan het werk te zijn. We krijgen het beheer over een stukje nieuwe natuur, we gaan nog meer oude Nederlandse landbouwhuisdierrassen houden en het klompenpad is verlengd en vergt onderhoud. Er is een moestuin en een winkel, een eendenkooi, we runnen een lunchroom, ja er is echt voor ieders interesse leuk en zinvol werk te doen', zegt een bevlogen man.

Vrijwilligers betrokken

En niet alleen mensen met een beperking zijn welkom. Aan Stichting Landschapsbeheer Gelderland zijn veel vrijwilligers verbonden, onder wie een groepje dat het Leidschehoevenpad heeft ontwikkeld en dit ook onderhoudt. 'We maken al 20 jaar wandelroutes. Meestal op ons gemakje. Maar vanwege de opening hebben we hier in een maand tijd vier brugjes gebouwd en de bewegwijzering goed in twee richtingen aangelegd', zegt een trotse Floor van Doorn ook namens wandelmaat Jan Croes. Ze zijn blij met hun vergulde klompenpadpenning, die ze overhandigd kregen van de wethouder.

Wandelaars van overal

Natuurlijk zijn wandelaars welkom die uit heel Nederland naar de streek komen. Wethouder Van Meygaarden. 'Met mooi weer komen ontzettend veel mensen van het mooie gebied en vooral ook de

Onthulling bord bij nieuw startpunt Leidschehoevenpad

gastvrijheid hier genieten.' Inderdaad zijn er in de directe omgeving alleen al een ijsboerderij, een buitensportplaats en een boerderij waar kinderpartijtjes gevierd kunnen worden.

Geheel gesponsorde schaapskooi

Ook mensen uit de buurt komen er graag: op de opening blijken burens van lang geleden aanwezig. Bevriende bouwbedrijven St. Middelkoop & zn, rietdekkersbedrijf Visscher en Timmerbedrijf van Vrouwerf hebben zelfs samen met Rabobank West Betuwe de schaapskooi gesponsord en gemaakt. Lachend staan de heren in de nieuwe schaapskooi te schuilen na de opening, die ondanks dat het regende allerminst in het water viel. 'Wat heb je dat prachtig gedaan Bert, die koningsstijl in de nok', zegt er een. 'Echt vakwerk', prijst een ander. Zo blijkt de Natuurbeleving Leidsche Hoeven een warme plek voor Tricht én omgeving, voor jong en oud en voor alle soorten mensen en dieren.

Vochtig hooiland

Leidsche Hoeven verbindt op allerlei manieren

Leidsche Hoeven is verbonden aan Landgoed Mariënwaerdt. De extra lus van het Leidsche-hoevenpad zorgt voor een mooie recreatieve verbinding tussen de wandelpaden van De Regulieren en die van Mariënwaerdt. En op de nieuwe zorgboerderij Natuurbeleving Leidsche Hoeven werken mensen met een verstandelijke beperking die de natuur gaan beheren én kopjes koffie gaan schenken. Resultaat: Verbonden natuur, verbonden recreatie, verbonden met zorg. Een plus een is drie.

Colofon

Deze nieuwsbrief over het gebiedsproces Leidsche Hoeven - Tricht is een initiatief van de provincie Gelderland. De provincie stuurt ongeveer 2 keer per jaar een nieuwsbrief. Ontvangt u de nieuwsbrief nog niet? Stuur dan een mail naar provincieloket@gelderland.nl. Als u geen e-mailadres heeft kunt u ons bellen, dan sturen wij de nieuwsbrief per post. Bij de totstandkoming van de nieuwsbrief zijn betrokken: gemeente Geldermalsen, Waterschap Rivierenland, Geldersch Landschap & Kasteelen, Staatsbosbeheer en Heerlijkheid Mariënwaerdt.

Meer informatie op de website

Achtergrondinformatie en documenten kunt u raadplegen op www.gelderland.nl/leidsche-hoeven.

Ook de vorige nieuwsbrieven staan op de website.

Provincie Gelderland

Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 CX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl